

Telegraful Român

Organ național-bisericesc

Abonamentul:

Un an 100 Lei. — Șase luni 50 Lei. — Trei luni 25 Lei. — Pentru străinătate un an 180 Lei.

Ziarul apare Marțea și Vinerea

Correspondențele

să se adreseze Redacției «Telegrafului Român», Strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Prețul inserțiunilor: un șir peti 2 lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației ziarului «Telegraful Român», Sibiu, Strada Mitropoliei Nr. 45.

Nr. 2774 Pres.

Nicolae,

din îndurarea lui Dumnezeu arhiepiscop al arhidiecezei ortodoxe române de Alba-Iulia și Sibiu și mitropolit al Românilor ortodocși din Ardeal, Bănat, Crișana și Maramurăș.

Iubitului cler și popor: Har și milă dela Dumnezeu Tatăl și dela Domnul nostru Iisus Hristos.

«Rămâneți întru dragostea mea».

Ev. Ioan 15, 9.

Cuvântul acesta cu care mă apropiu de Voi — iubiților mei fii sufletești — la acest mare și luminat praznic, a sburat de pe buzele Mântuitorului nostru în seara aceea sfântă când a serbat paștile cele mai de pe urmă din vremea petrecerii sale pe pământ, împreună cu sfinții săi învățăcei și apostoli. În clipele acelea pline de amintiri scumpe fiecărei inimi creștinești, ale cinei cei de taină, Mântuitorul vedea limpede cu duhul toate cele ce aveau să i se întâmple peste puțin... Iuda-Vânzătorul se strecoară afară, mulțimea strigă «Să se răstignească!» — cuiele sânt gata și pe Golgota se înfige crucea... Și când toate acestea, toate batjocurile și bătăile, toate suferințele și chinurile răstignirii îi treceau pe dinaintea ochilor sufletului — ce le cere Mântuitorul apostolilor săi? Nu cere dela dânsii fapte mari de vitejie, nu le poruncește să se înarmeze și să stea gata de luptă, ca să-l aperse cu piepturile lor. Nimic din toate acestea. El știa mai dinainte cum se va lepăda de dânsul Petru de trei ori, cum ceialalți apostoli, cuprinși de frică, îl vor părăsi și se vor împrăști în toate părțile. Între astfel de împrejurări, un singur lucru le cere Mântuitorul iubiților săi învățăcei: «Rămâneți întru dragostea mea! Ori cât de vijelioasă ar fi furtuna ce se va descărca peste puțin, nu lăsați să vi se stingă din inimi focul iubirii voastre către mine, ci mântuindu-o din toate ispitele și cercările vremii celei grele: *Rămâneți întru dragostea mea!*»

Mie mi se pare, iubiților mei, ca și când Mântuitorul s'ar înfățișa și la aceste sfinte Paști ale noastre în mijlocul nostru, așa cum sântem adunați la rugăciune, și întinzându-și mâinile spre binecuvântare ne zice și nouă: «*Rămâneți întru dragostea mea!*»

Și noi am trecut prin vijelia unei crâncene furtuni și urmările ei păgubitoare se mai văd încă pretutindeni. În multe familii apasă inimile jalea pentru cei pierduți din mijlocul lor, lipsuri și

griji și năcazuri de tot felul se țin lanț prin casele creștinilor, certe și neînțelegeri amare umplu cu zgomotul lor întreg cuprinsul țării și, ceea ce-i mai rău decât toate acestea: patimi și păcate și fără-delegi au prins rădăcini și s'au înstăpânit pe viața multora din fiii poporului nostru. În învălmășagul acesta zgomotos al vieții de după războiu, multe glasuri de chemare s'au mai bine bat la urechi surde și rămân neascultate. Glasul orfanilor, glasul văduvelor și al invalizilor, glasul inimei și al milostivirii, ba uneori ni se pare că chiar și glasul minții celei luminate răsună în pustiu. Un singur glas însă, nu ne este îngăduit cu nici un preț să-l lăsăm nebagat în seamă. E glasul care se desprinde dela masa cinei celei de taină, e glasul cu care se coboară și astăzi Hristos Domnul între noi zicându-ne: «*Rămâneți întru dragostea mea!*»

Dragostea lui Hristos e cea mai strălucitoare vatră de lumină în istoria lumii. Ea este atât de luminoasă încât nici un întunec nu o poate cuprinde. Prin patimile și prin moartea sa izbăvitoare pe cruce, Mântuitorul și-a arătat dragostea sa cea fără margini către toți oamenii, deci și către noi. De ea să ne prindem. Când lumea și oamenii dimprejurul nostru ni se vor părea fără dragoste, să ne luăm scăparea la dragostea cea neînșelătoare a lui Hristos. Când patimi și slăbiciuni se vor ridica înlăuntrul nostru, la ea să căutăm tărie și curaj de luptă împotriva lor. Când năcazuri și strămătorări ne împresoară din toate părțile și când ni s'ar părea că nu mai înțelegem gândurile lui Dumnezeu față de noi, atunci să ne întoarcem inimile spre Hristos cel răstignit, care din mijlocul suferințelor de pe lemnul crucii ne zice: «*Rămâneți și acum întru dragostea mea!*» Că precum Tatăl m'a iubit pe mine, așa și eu vă iubesc pe voi. El nu m'a iubit cu o iubire slabă, care să nu aștepte dela mine nimic, ci iubirea lui e profundă și tare — de aceea mi-a dat să iau asupra mea durerile și păcatele lumii. Așa și voi, când sânteti apăsați de poveri și suferințe și sânteti purtați prin vremuri grele, să nu credeți că s'a stins ori că ar fi slăbit iubirea Celui de sus către voi, ci mai vărtos să le priviți ca o școală prin care vă crește sufletul vostru mai mare și vă pregătește spre o chemare mai înaltă. Deci să nu vă slăbească credința, ci: *Rămâneți întru dragostea mea!*»

Cum să nu înțelegem noi acest glas, când știm că după Vinerea patimilor a urmat Dumineca Învierii! Și cine dintre noi să fie atât de târziu la pricepere

și atât de nerecunoscător, încât să nu simtă iubirea a toate covârșitoare a Celui de sus, care, după suferințe și asupriri de veacuri, după umilirile și jertfele crâncenului război prin care am trecut, ba chiar îndelung răbdător pentru toate scăderile cele dintre noi, totuși ne-a scos din groapă la lumina libertății și a învierii noastre?! O cât de mare și izbăvitoare s'a arătat dragostea Ta Doamne și a unuia născut Fiului Tău către noi poporul și lucrul mâinilor Tale! Înaintea ei ne prosternem și ne închinăm!

Într'adevăr, iubiților mei, dacă și-ar deschide oamenii inimile ca să înțeleagă cât de mult ne iubește Hristos Mântuitorul nostru, atunci altfel l'ar iubi și ei pe Dânsul, altfel ar împlini poruncile Lui și altfel și-ar întocmi viața lor. Gândiți-vă la toate cele ce le-a făcut Hristos pentru noi și pentru a noastră mântuire prin dragostea cu care El ne-a iubit mai întâi pe noi — și atunci veți înțelege cât de mare trebuie să fie și dragostea noastră către Dânsul. Oare ar putea cuprinde inima omenească ceva mai sfânt și mai înălțător decât această dragoste înflăcărată către Mântuitorul și Stăpânul ei? Să ne umplem deci de dragostea cea către Hristos, să aprindem făclia învățăturilor Lui în mințile noastre, să facem stăpână voința Lui peste faptele și simțimentele noastre, căci numai astfel vom împlini cuvântul care și nouă ni l'a spus: «*Rămâneți întru dragostea mea!*»

Acest cuvânt mai are un înțeles de mult folos pentru noi, care încă trebuie împlinit, anume acela: ca să ne purtăm și într'olaltă, *unul către altul*, cu dragostea pe care Hristos ni-a arătat-o. Să iubim pe semenii și frații noștri cu iubire curată. Să fim răbdători și cu îngăduință unul către altul, de șapte ori câte șapte iertându-ne unul altuia greșalele. Pe cel slab să-l întărim. Pe cel căzut să-l ridicăm. Pe cel întristat să-l mângăiem. Pe cel în lipsă să-l ajutăm. Pe cel ce are daruri mai mari decât noi să nu-l pizmim. Să alungăm ura și răzbunarea din inimi. Să binecuvântăm pe cei ce ne blastămă. Să facem bine celor ce, orbiți de păcat, ne vor răul. Față de toată răutatea și dujmănia lumii să rămânem în dragostea lui Hristos. Că noi sântem chemați să lucrăm la așezarea împărăției lui Dumnezeu, ear această împărăție nu se clădește cu ură, cu pizmă și cu vrășmășie, ci cu uneltele adevărului, ale bunăității și iubirii. Aduceți-vă aminte de pilda Celui ce a zis: «*Mai mare dragoste decât aceasta nimeni nu are, ca cineva sufletul său să-și pue pentru prietini săi*» (Ioan

15, 13) și nu uitați nici când îndemnul Lui: «*Rămâneți întru dragostea mea!*»

De câte ori aud rostindu-se numele Domnului și Mântuitorului nostru Isus Hristos, mi se pare că aud și această rugămintă prietenească a Lui către noi. Fiecare cruce pe care-mi cad privirile, fiecare turn de biserică pe care-l văd ridicat spre cer, fiecare icoană de pe altar, fiecare cântare dela strună și cuvânt din evanghelie, par'că-mi șoptesc cu bunătațea privirilor Lui: «*Rămâneți întru dragostea mea!*»

Primiți, iubitorilor mei fii sufletești, răsunetul acestui cuvânt în inimile Voastre! Hristos Mântuitorul nostru, trecut dela cina cea de taină prin groapa cea goală, Vi-l trimite astăzi ca o solie a Învierii. Faceți-l să rodească în sufletele Voastre, în viața Voastră, întru faptele cele luminoase ale iubirii, cari singure au preț netrecător. Iar când ochii Voștri se vor închide dinaintea frumșetii trecătoare a acestei lumi, atunci Cel ce este *Învieria* și *Vieța* să Vă poată primi în lăcașurile Părintelui Său cu cuvintele: «Tu ai rămas întru dragostea mea! Slugă bună și credincioasă, intră întru bucuria Stăpânului Tău!»

După acestea, împărțându-Vă binecuvântarea Noastră arhierescă, ca aceste sfinte sărbători ale Învierii să le petreceți în pace și cu bucurie și să le ajungeți întru mulți ani întru dragostea lui Hristos, am rămas

Sibiu, la sărbătorile Învierii Domnului din anul 1922

al Vostru al tuturor de tot binele voitor:

Nicolae Bălan

arhiepiscop și mitropolit.

Notă. Această carte pastorală o vor ceti preoții în ziua întâi ori a doua a sf. Paști, înaintea poporului în biserică.

Nr. 2585/922. Ep.

Circulară

cătră toate oficiile protopresbiterale și parohiale din arhidieceza de Alba-Iulia și Sibiu.

În legătură cu circulara Nr. 816/922 Ep. în chestiunea înființării unui internat pentru orfanii preoților, — dispunem, ca la sărbătorile sfintelor Paști din acest an să se poarte în toate bisericile din arhidieceza noastră un disc în favorul acelui internat.

Sumele ce vor incurge se vor administra de către oficiile protopresbiterale oficiului cassei arhidiecezane până la 30 Aprilie st. v. pe lângă raport însoțit de un conspect după comune, care se va înainta consistorului arhidiecezan.

Sibiu, 26 Martie (8 April) 1922.

Consistorul arhidiecezan

Adunarea dela Alba-Iulia. Ziarul *Patria* scrie, că până la convocarea comitetului executiv al partidului național, toate știrile despre data congresului dela Alba-Iulia sânt premature.

Di Vaida a declarat ziarului «Ellenzék», că la adunarea din Alba-Iulia a Partidului național se va cere respectarea punctului 2 din hotărârile dela Alba-Iulia, în care se cere autonomia provizorie a ținuturilor ardelenne până la convocarea Constituantei.

Data adunării se va fixa după însănătoșirea dlui I. Maniu.

La Paști

(=) Haina iernii se face nevăzută. Înverzește câmpia, crengile înmuguresc, flori gingașe se desfac în pomi și în earbă, cântece de păsărele și șopot de izvoare trezesc văile și dumbrăvioarele.

Sânt Paștile.

Dangăt lin și dulce de clopote invită credincioșii la marele praznic al Învierii.

În mâni cu luminări se apropie creștinii să primească lumină din adevărata lumină a lui Isus și își pleacă genunchii în cucernică rugăciune.

Trimisul lui Dumnezeu sosise în mijlocul muritorilor să-i povătuască în căile dreptății și ale iubirii deaproapelui. Căci lumea se cufundase în desfrâu și păcate: bogatul asuprea pe sărac, puternicul lovea în cel nepunctuos, și omul în trufia sa nemăsurată se iubea numai pe sine și mila n'o cunoștea.

Blândul Nazarinean, Fiul dumnezeesc, sărac și bun, desculț și necărtitor, cutreeră sate și orașe, împărțind învățături, șterge lacrimile celor îndurerați, face pe orbi să vadă, pe surzi să audă, și pe morți li învie.

Marele Învățător își împarte darurile de o potrivă: celor ce-L iubeau, și celor ce-L huleau; eartă pe cei ce-L clevețeau, insultau și prigoneau.

Și totuși, făcându-i urmează în pornirea lor. Il învinovătesc pentru propovăduirile sale care «strică legea». Il prind și-l dau în judecată. Orbiții judecători îl osândesc. Atunci Isus, binefăcătorul, este încoronat cu cunună de spini, izbit cu trestii, și pornit spre locul de ocară, ca să fie pironit pe crucea de El purtată, și să se stângă între doi nelegiuți, condamnați la aceeaș soartă jalnică...

Ș'apoi L-au îngropat. Ear Isus, mort cu trupul, învie, răstoarnă peatra pecetluită și străjuită. Înfășurat în lumină și în ploaie de raze se înalță Domnul din mormânt... Dacă oamenii l-au trimis la cea mea îngrozitoare moarte, El le răspunde cu binecuvântare, dăruindu-le prin înviere viață de veci...

Și eată, legea creștinească se lățește în lumea largă...

Adevărul și dreptatea s'au dovedit biruitoare, — și se vor dovedi totdeauna biruitoare.

Învieria Mântuitorului o preamărim earăș. Prăznuirea să nu fie zadarnică; — ci aceste clipe de înălțare să aibă darul d'a reduce măruntele patimi și răutăți omești, care opresc avântul spre bune fapte tocmai acum, când neamului românesc i s'au deschis drumurile de înaintare în chemarea la nouă viață, după luptele de veacuri neînchipuit de aspre.

Taina biruinței n'o găsim în alt ceva, decât întru a ierta, a suferi și a lupta.

Înarmați cu lumină mai multă și cu înțelegere mai generală pentru lucrurile de conștiință, putem înlătura conflictele înainte d'a lua proporții îngrijitoare, care ar duce la pierzanie totul ce s'a dobândit cu atâta sacrificiu.

Bătrânii noștri spuneau: «Mai bună este învoeala strâmbă, decât judecata dreaptă». Din înțelepciunea vremurilor dispărute să aprindem lumină astăzi, când clopotele glăsuesc de înviere...

„Un păstor va fi tuturor“

— Meditații la Învieria Domnului —

Titlul acestor șire e profetie. L-am împrumutat dela Ezechiel (34, 24). Il puteam împrumuta și dela Evanghelistul ce grăește: «Și va fi o turmă și un păstor» (Ioan 10, 16). Am cugetat însă, că e mai bine a mă transpune la timpul din Ezechiel, ca să înțelegem mai bine rostul profetiei.

Ezechiel a trăit în mijlocul lui Israil. Israilul din timpul robiei nu mai era poporul ales al lui Dumnezeu, ci era — se poate zice — nemernic, popor-nepopor. Politicește, trăind sub mai multe stăpâniri vecine, se prezenta cu totul desmembrat. Desbinat era și sufletește, întru cât viața de partid și sectarismul atât de mari prăpastii sufletești săpase în societate, încât părea că reculegerea nici nu mai poate veni.

Starea sa morală lasă să o caracterizeze cuvintele următoare ale profetului: «A locuit (Israil) în pământul său, și l-a spurcat pe el cu calea sa (se înțeleg frământările interne), cu idolii săi, cu necurățeniile sale». (Ezechiel 36, 17).

Ce trebuia să facă un profet, cu misiune de a readuce Israilul la gloria de odinioară? Trebuia să facă ceea ce toți bărbații providențiali fac de câte ori se ivesc pe undeva: să arete primejdii în care se aruncă poporul prin căderile sale, și apoi să arete strălucirea la care se poate înalța îmbrățișând virtuțile.

Aceasta o și face cu multă râvnă profetul. Nu încetă nici pe un moment a pune în vedere strălucirea, viitorul de aur ce are să vină, dacă poporul urmează îndemmurilor ce i le dă. Cuvântul «Un păstor va fi tuturor», adus la cunoștința mulțimii prin rostul profetului, chiar aceea înseamnă, că Israilul urmând îndemnurile bune, va scutura cu ușurătate jugul ce i l'impun popoarele vecine, și din nou va avea împărăție proprie, care aduce după sine învierea gloriei străbune și îmbunătățirea soartei mulțimii.

Ce a urmat, cunoaștem. Israilul, trezit la conștiință, a dobândit și unitatea sufletească și și cea socială-politică, care și azi îl ține la suprafață, deși teritoriul locuit de acest neam e atât de extins, căci este întreg teritoriul pământului nostru. Ținerea la datinele și credințele străbune, și conștiința sa deplin dezvoltată, că în lume are menire universal istorică, fac tare până în ziua de azi pe acest popor.

Concluzia? — Concluzia ce o facem e: Să ne trezim și noi conștiința, ca să înțelegem că sântem acum popor mare, cu teritoriu întregit, și să începem a ne împlini rolul istoric care ni l'a adus războiul cel mare!

În adevăr, prin război am ajuns nu numai să fim toți românii sub o cărmă (Un păstor va fi tuturor), dar ni s'a dat puțința a fi și purtătorii civilizației în orientul cam rămas de lume.

În loc, ca să ne vedem de misiune, ce facem însă? Ne am aruncat în brațele politicianismului și ne dujnim pînă la cuțite, devenind prin aceasta urgisii tuturor popoarelor ce ne cunosc, și adevărind și noi cuvintele profetului ce zice: *Pustiiri veșnice vi s'au făcut... pentru că v'ați necinstit voi* (Ezechiel 36, 2—3). Ne necinstim noi de noi cu frecările interne.

Până când? Au mărul nostru e cu simburile cu tot putred? Au nu avem nici o durere de soții, prietenii și frații cari și-au vărsat sângele pentru întregirea României? Sânt patimile atât de mari, că nu pot da nici un loc strângerii rândurilor? Vai, cât de mult ne-am abătut dela legea lui Hristos, care predică milă și iertare, — de șeptzeci de ori câte șapte să iertăm...

Dar eată o lumină, care se apropie tot mai tare, a străbătut deja și în internul nostru: Este lumina sufletească ce ni-o aduce Învieria, Domnului: lartă-le Doamne, că nu știu ce fac — se ruga Isus pentru cei ce-l ținuiău pe cruce — ear cântarea cea mare a bisericii ne spune: *Unul pe altul vă îmbrățișați și iertați toate pentru înviere!* Câte o rază să primim, dacă nu putem acum mai mult, din lumina sufletească, și va fi strat suficient, ca din ea nouă și nouă raze ale iertării să se ivească în sufletele pornite spre vrăjmășie; atunci pacea va veni și cu ea și propășirea scumpei noastre României.

Aceasta o doresc eu de înviere tuturor fiilor neamului meu. Un păstor avem, a turmă să fim, ca să se îplinească și la noi prorocia: Ați dobândit viitorul strălucit conturat de profet și întărit de conștiința clară: Trebuie să-l și asigurați acum!

Prot. Vasile Gan.

Înviere

Și eardș sună clopotele în miezul nopții. Aceeaș vrajă dumnezească coboară din ceruri și anul acesta, ca în toți anii. Aceeaș înfiorare cutremură trupul nostru și înalță inima noastră, când preotul, deschizând ușile împărătești ale altarului, ca un proroc din alte vremuri, vestește învierea lui Hristos.

Ne plecăm genunchii și înclinăm frunțile.

Dar cum ne găsește oare această prăznuire a amintirii învierii lui Hristos? Ne găsește pe drumul binelui, al adevărului și al dreptății? La această întrebare nu răspundem. Să răspundă fiecare după măsura forței morale ce lăcuște într'insul.

Toată mintea omenească, în al douăzecilea secol dela Hristos, poate să-și dea socoteală, că astăzi învierea lui Hristos, nu înseamnă numai prăznuirea unui eveniment extraordinar. Învierea Fiului Mariei înseamnă, pentru cei mici ca și pentru cei mari, pentru cei săraci ca și pentru cei bogați, învierea sufletului omenesc, — sau măcar tendința către înviere.

Se înțește întreaga fire îmbrățișată de brațele primăverii. Ramurile se împodobesc cu albul florilor virgine. Câmpiile se înveșmântă în mătasa ierbii. Fluturii zboară. Paserile cîrpesesc, ori încotro am merge și ori de unde ne-am întoarce, aceeaș întinerire sănătoasă mângăie ochii și hrănește sufletul.

Învierea lui Isus nu înseamnă numai învierea naturii, ci și învierea sufletului.

Pentru aceasta, cine umblă în întunerecul cel mai din afară al pământului, să-și întoarcă drumul și să apuce pe calea care duce la liniște, la înțelegere, la iubire, la mântuire.

Care este această cale făcătoare de minuni? Calea bisericii.

Clopotele sună în miezul nopții. Ele ne cheamă la rugăciune, la îngenunchere curată, la ascultare. De sus, din amvonul bisericii, urmașii marilor apostoli ai credinței, preoții de astăzi, au puterea să vorbească în numele lui Dumnezeu. Să-i ascultăm. Cuvintele lor să se prefacă în foc curățitor, să ne ardă păcatele și să înviem odată cu Hristos în noaptea Paștilor.

Să nu rămânem înmărmuriți privind minunea. Să ne apropiem de curatul isvor de învătăuri al Mântuitorului, înnoiți la suflet și împăcați cu noi înșine. Singura comoară pământească și cerească este curăția lăuntrică a sufletului.

Numai așa, în ceasul tainic al Învierii lui Hristos, vom pronunța cu toată convingerea: Adevărat a înviat!

Volbură Poiană.

Învierea Domnului

— Articol apologetic —

Duminecă, în toate țările din lume, se prăznuiește sărbătoarea Paștilor. Bisericele Răsăritului, care urmează vechiul calcul admis de sinodul ecumenic din Niceea, și Bisericele Apusului, care se conduc de noile calcule ale calendarului gregorian, în acest an sânt de acord în ce privește fixarea sărbătorii Paștilor.

Dea bunul Dumnezeu ca toate să fie în aceeași armonie și cu privire la doctrină! Inșă, dacă rătăcirile spiritului omenesc, în anumite biserici, s'au amestecat cu adevărurile sfinte, pe care Domnul nostru Isus Hristos ni le-a adus din cer, noi avem cel puțin mângăierea, cugețându-ne că în această zi toți creștinii adoră pe Mântuitorul lor cel înviat și că în toate părțile globului pământesc, omenirea aduce omagii miracolului mare, care constituie temelia credinței și a nădejdlor noastre! «Hristos a înviat! Da, cu adevărat a înviat!» Aceasta este salutarea, pe care și-o adresează toți fiii Bisericii sobornicești a Răsăritului, acesta este adevărul pe care îl proclamă Bisericele apusene în cântările lor liturgice. Acest glas puternic al universului creștin este un răspuns energic față de raționaliști, cari au căutat în toate timpurile și cari caută mai ales astăzi să clatine dogma învierii Mântuitorului.

Din nenorocire există semicreștini, cari s'au lăsat înșelați de raționamente pline de șiretenie și cari nu cred cu o credință tare, că Hristos cu adevărat a înviat, după cum ne învață evanghelia. Sânt de aceea cari au cetit cu atâta ușurință sfintele cărți, încât își închipuiesc după-cum susțin esegeții mai noi, că, în istorisirea lor despre înviere, cei patru evangheliști nu sânt de acord. Dacă și-ar fi luat osteneala acești creștini să împreune într'un tot datele pe cari ni le oferă analiștii vieții Mântuitorului, și să controleze în mod serios obiecțiunile interpreților fără credință, ar fi putut să se convingă fără greutate, că aceste obiecțiuni n'au nici un fel de soliditate, și că sfinții evangheliști se completează unii pe alții fără a se contrazice.

Am crezut, că e folositor, pentru această sfântă zi a Paștilor, să înfățișăm așadar, în totalitatea ei, istorisirea învierii, după cei patru Evangheliști. Ni s'a părut, că acesta este chipul cel mai nimerit de a edifica pe evlavioșii noștri cetitori și a lumina pe aceia dintre ei, a căror credință ar fi clătinătoare.

Des de dimineață, și când soarele, răsărind, încheia noaptea, ce urma sabatul ¹⁾ (Mat. XXVIII,

¹⁾ Ὁ ἡμέρας σαββάτων. (Mat. XXVIII, 1). Cuvântul grecesc ὁ ἡμέρας este tradus în latinește prin *vespere*, care însemnă acelaș lucru ca și *sero*, și exprimă perioada din noapte, dela expirarea sabatului sfârșit la șase ore sara, și perioada *luminoasă a celei dintâi zile a săptămânii*, care se începea la șase ore dimineața.

1), pământul a suferit cutremur mare; un inger al Domnului s'a pogorât din cer înspre mormânt și venind a prăvăli piatra de pe ușă și ședea d'asupra ei. Și era vederea lui ca fulgerul și îmbrăcăminte de albă ca zăpada. Și de frica lui s'au cutremurat cei ce păziau și s'au făcut ca niște morți. (Matei XXVIII, v. 2, 3, 4). Puțin mai înainte, de răsăritul soarelui, încă întunec rec fiind (Ioan XX, 1), sfintele femei plecară din Ierusalim, ca să vină la mormânt; ele ajunseră aici la mănecare adâncă (Luca XXIV, 1), pe când răsăria soarele (Marcu XVI, 1, 2).

Sfântul Ioan nu numește decât pe Maria Magdalena, printre aceste sfinte femei (Ioan XX, 1).

Sfântul Mateiu numește pe Maria Magdalena și pe *celealaltă Marie* (Mat. XXVIII, 1). Sfântul Marcu ne arată, că aceasta a doua Marie era mama lui Iacob, adică, soția lui Cleopa și sora mamei lui Isus; el adaugă la aceste două femei sfinte o a treia, pe Salomia (Marcu XVI, 1). Sfântul Luca ne învață, că ele erau mai multe, și numește în deosebi pe Ioana cu Maria Magdalena și Maria, mama lui Iacob (Luca XXIV, 10).

Mântuitorul a fost răstignit Vinerea, Sâmbăta era ziua de odihnă, și tot lucrul era oprit. Sfintele femei nu putuseră așadar să-și împlinească față de trupul lui Isus pioasa datorință a înmormântării. Dumineca, *cea dintâi zi a săptămânii*, ele plecară și pe drum ziceau una către alta: «Cine va prăvăli noua peatră de pe ușa mormântului? Această peatră, numai ce e drept, era mare foarte». (Marcu XVI, 3, 4).

Sfintele femei au venit la mormânt fără altă preocupare decât aceea de a-și împlini față de trupul învătătorului datorințele prescrise de către pietate și de obiceiurile locului.

Ele nu erau nici sub puterea halucinațiilor, nici sub cea a oarecăror cugetări himerice; ele nu se cugetau decât la ridicarea pietrei celei mari, care acoperea mormântul.

Ajunse aproape de mormânt, căutând au văzut peatra prăvălită. Maria Magdalena le părăsește îndată, *alergând* ca să spună apostolilor acest lucru (Ioan XX, 2). În decursul absenței ei, celelalte intrară în mormânt unde au văzut pe un tinăr șezând de-a dreapta; el era îmbrăcat într'un vestmânt alb. Ele s'au înspăimântat. Tinărul le-a zis lor: «Nu vă spăimântați; pre Isus Nazarineanul căutați, cel ce a fost răstignit; El s'a sculat nu este aici; iată locul unde l-au pus pre el.» (Marcu, XVI, 5, 6).

Ce admirabilă simplitate în aceasta istorisire! Nu simțim noi oare — citindu-o, că ea este expresiunea adevărului? Câte fraze ar fi făcut un înșelător în fața unui fapt miraculos, pe care ar fi voit să-l dea de adevărat! El ar fi plecat în mod natural dela această idee: că istorisirea sa va întâlni o mulțime de contrazicători și prin urmare ar fi aranjat cu multă artă toate împrejurările așa fel, ca să dispună spiritele pentru credința, pe care voia să li o impună. Evangheli.

FOIȘOARA

Învierea

— Sărbătoarea la români de S. Fl. Marian —

Când cântă cucoșii de miezul nopții, atunci unul dintre veghetorii de lângă biserică, care se pricepe mai bine la împușcat începe a împușca de mai multe ori după olaltă din săcălușurile (pivele) care sânt de cu seară aduse și așezate într'o depărtare anumită de biserică, și a da prin aceasta de știre sătenilor să se scoale și să se adune cu toții la biserică spre a asista la sfânta Înviere.

Sătenii, cum aud săcălușurile sunând, pe loc se scoală cu toții, ear sculându-se calcă pe ceva așternut, ca peste vară să nu-i usture tălpile, și apoi, spălându-se fiecare într'un lighean sau strachină mare, în care se află apă proaspătă și curată, un ou roșu, una sau mai multe monede de argint sau de aur și un fir de busuioc, se îmbracă în schimburile și hainele cele mai nouă, mai bune și mai frumoase ce le au.

După ce s'au spălat și îmbrăcat și după ce a spus fiecare rugăciunile, ia unul dintre căseni, de regulă capul familiei, legătura cu blidul cu pască menită pentru sfințire, și astfel gătiți

se pornesc cu toții la biserică, de ar fi afară ori și cât de întunec și timpul de împotrivor, rămânând acasă numai oamenii cei bolnavi și neputincioși, moșnegi și babele cele mai bătrâne și copiii cei mai mici, care nu sânt în stare a se duce.

Și asta o fac ei nu numai ca să laude și să prea mărească pe Dumnezeu, nu numai ca să-i mulțumească din adâncul inimii lor, pentru că i-a învrednicit a petrece cu sănătate postul cel mare și a ajunge voioși ziua cea mult dorită și așteptată a Învierii, ci totodată și din cauză că cine nu merge la Învierea lui Hristos la biserică, acela se bolnăvește și petrece apoi întreg anul până la Paștile viitoare în tot felul de boale, neajunsuri și nevoi.

La o oră după miezul nopții sosește și preotul local, care are să facă Învierea. În unele comune însă și mai ales în cele mai răspândite, în care locuitorii săi nu se pot aduna așa de grabă la biserică, vine preotul, cam către două ore sau ceva mai târziu.

Sosind preotul și aflând biserica plină de popor intră în altar, se îmbracă în podoabele cele mai scumpe și mai frumoase, scoate ușa împărătească sau ușa raiului din țâfâni și o așează de-o parte lângă un perete și apoi ieșind în naos sau despărțitura bărbătească ia aerul de

pe postamentul, unde a stat până atunci, îl scoate afară, înconjură cu dânsul biserica, și după înconjurare îl duce în altar și l pune pe masa cea sfântă, unede rămâne până Miercuri înainte de Înălțarea Domnului la cer.

După aceasta, luând sfânta cruce și sfânta evanghelie, iar episcopii bisericii sau și alți bărbați cu vază din comună, luând o cruce mare, prapoarele și sfeșnicile, cu acestea, ca și la încunjurarea bisericii cu aerul, ies din biserică afară și se postează dinaintea acestuia, unde se află pus ceva mai dinainte analogionul cu icoana Învierii lui Isus Hristos pe dânsul.

În urma preotului iese și poporul afară dimpreună cu cantorii bisericii, care cântă stihira: «Învierea ta Hristoase Mântuitorule, ingerii o laudă în cer, și pe noi pe pământ, ne învrednicește cu inimă curată să te mărim», având fiecare câte o lumină de ceară aprinsă în mână, pe care în multe părți îndătimează a o aprinde dela lumina preotului, și cum au ieșit cu toții afară și s'au închis după dânsii ușa din afară a bisericii, în care a rămas numai pălmămarul sau fătușul ca să aprindă candelile și luminile din biserică, se postează împrejurul preotului.

După aceasta luând preotul cădelnița și cădind de trei ori Icoana Învierii, începe serviciul Învierii cu cuvintele: «Mărire sfintei și cei de-o

stul, în credința sa adâncă și curată, povestește scularea lui Hristos din morți, ca și când ar fi făcut istoricul întâmplării celei mai comune. El nu pune în relief nici una din împrejurările, cari ar fi putut da apostolilor și sfințelor femei ideea sau nădejdea învierii; el nu arată decât niște femei fricoase, preocupate de o singură cugetare, aceea de a-și face datoria cea de pe urmă către un mort venerat. El nu împrejmuiește mormântul de nici un fapt extra-ordinar. Peatra care îl închidea, era simplaminte răsturnată. Sfințele femei se pleacă în el, crezând fără îndoială, că vor găsi pe oarecari din apostoli, cari vor fi fost mai curând decât ele. Ele întâlniră aici un inger sub chipul unui om tânăr, îmbrăcat în vestmânt alb. Evanghelistul constată acest lucru cu aceeași simplitate, ca și când ar fi istorisit că ele au găsit acolo pe apostoli, și ele repetă cuvintele trimisului ceresc, vestind cea mai mare minune, ce s'a săvârșit în lume, ca și cum ar fi fost vorba despre faptul cel mai firesc și cel mai de toate zilele.

Subt impresiunea fricei, unele din sfințele femei nu observă decât un inger, altele văzură doi, după cum raportează Sfântul Luca, care adaugă, că în spaima lor ele își pleacă fețele la pământ. (Luca XXIV, 5).

«Deci mergeți, adăuse ingerul, de spuneți ucenicilor lui și lui Petru, că va merge înaintea de voi în Galileea; acolo îl veți vedea pe el, precum a zis vouă» (Marcu XVI, 7).

Intr'adevăr, în Galileea trebuia să mai petreacă Isus câțiva vreme împreună cu apostolii săi pentru a le completa instrucțiunea lor.

Petru, dela întreita sa lăpădare, nu mai era socotit printre ucenicii lui Isus. Măntuitorul știa, că dacă acest vechi apostol se lăpădase din slăbiciune și de frică, el nu era un Iuda, știa, că căința lui îi spălase greșala, și că era vrednic să fie reintegrat în corpul apostolesc, după ce își ștersese întreita lăpădare prin-o întreită declarare de iubire. Ingerul, interpretul voințelor Domnului, nu voia ca Petru să fie considerat din partea vechilor săi colegi ca un trădător, ci numai ca un vinovat, căruia Isus îi iertase deja greșala. De aci aceste cuvinte: *Spuneți ucenicilor săi și lui Petru!*

Sfințele femei nu încercară la început decât un simțământ, în împrejurarea de față, acela al fricei. «Eșind din mormânt, au fugit de lângă el, că erau cuprinse de cutremur și de spaimă și nimărui nimic n'au spus, că se temeau» (Marcu ibid.).

Cu toate acestea un simțământ de bucurie mare se amesteca cu frica în adâncul inimii lor, (Mat. XXVIII, 8) căci ingerul le aduse aminte de profețiile lui Iisus Hristos cu privire la învierea din morți: «Aduceți-vă aminte,» — le zise lor, «cum a zis vouă încă fiind în Galileea, că trebuie să se dea Fiul Omului în mâinile oamenilor păcătoși și să se răstignească, și a treia zi să învieze. Și și-au adus aminte de cuvintele lui» (Luca XXIV, 7, 8), și ele se îndreptară

spre cetate ca să vestească apostolilor ceea ce se întâmplase.

Ele părăsiră mormântul, când Petru și Ioan, înștiințați de Magdalena, veniră aci pe drumul cel mai scurt și alergând. Ei văzură peatra răsturnată, giulgiurile, cari slugiseră la învâire, zăcând în mormânt, și se depărtară cu convingerea, că trupul a fost ridicat. (Ioan XX, 1, 9; Luca XXIV, 12.)

Maria Magdalena rămase la mormânt și se puse să plângă. Aruncându-și privirea asupra mormântului, a văzut doi ingeri, cari grăiseră deja celorlalte femei, și cari i-au zis ei: «Femeie, pentru ce plângi?» Ea le-a răspuns: «Că au luat pe Domnul meu, și nu știu unde l-au pus pe dânsul». Zicând acestea ea s'a întors înapoi, și a văzut pe Isus stând lângă ea, și nu știa că Isus este. Zis-a ei Isus: Femeie, ce plângi? pe cine cauți? — Iar ei părăndu-i se că este grădinarul, a zis lui: «Doamne, de l-ai luat tu pe el, spune-mie unde l-ai pus pe dânsul, și eu voi lua pe el». Zis-a ei Isus: «Marie!» La acest cuvânt, întorcându-se ea, a strigat: «Ravvuni!», ce se zice «Învățătorule». Zis-a ei Isus: «Nu te atinge de mine, că încă nu m'am suit la Tatăl meu: ci mergi la frații mei și le spune lor: Mă suiu la Tatăl meu și Tatăl vostru, și la Dumnezeu meu și Dumnezeul vostru». Maria Magdalena alergă în cetate să-și împlinească misiunea. Aceasta este cea dintâi arătare a lui Isus (Marcu XVI, 9), începând dela înviere.

În vremea asta celelalte femei sfinte mergeau către cetate, slășiate de nădejdea învierii și de frica de a fi jocii unei halucinații. Isus le-a întâmpinat și le zise: Bucurați-vă! Iar ele apropiindu-se, au cuprins picioarele lui și s'au închinat Lui (Mat. XXVIII, 9). Dar înainte de a avea cu ucenicii săi cele din urmă convorbiri în Galileea, El a voit să i asigure că într'adevăr el a înviat. Acesta a fost scopul arătarilor sale în Iudeea.

În vreme ce se petreceau aceste evenimente, strejarii mormântului veniră în cetate ca să vestească mai marilor preoților despre învierea lui Isus. Însă s'au înțeles, cu ajutorul unei sume de bani, ca strejarii să spună, că adormind ei, apostolii s'au folosit de somnul lor pent u a fura trupul (Mat. XXVIII, 11).

Această istorisire absurdă este încă și astăzi primită de către toți vrăjmașii creștinismului. Din prefăcătorie consideră cu puțință o asemenea furare, fără ca strejarii, puși să lăpădească, să fi băgat de seamă; ei nu voiesc să înțeleagă, că, dacă strejarii ar fi dormit așa de adânc, ei n'ar fi putut mărturisi cele ce s'au făcut. Nici un fel de nebunie nu împiedecă pe inimizii creștinismului și ei preferă poveștile cele nebunești față de nobila și simpla istorisire a evangheliștilor. Intru cât ne privește, ni se pare cu mult mai rațional să credem într-o minune în urma unei astfel de istorisiri, decât în toate fantaziile contrazicătoare și ridicole pe care lumea le-a inventat pentru a i se împotrivi.

Maria Magdalena și celelalte femei sfinte istorisind apostolilor, că Isus li s'a arătat, li s'a părut acestora ca o minciună cuvintele lor, și nu le credeau pe dănsle (Luca XXIV, 11).

În aceeași zi, Isus s'a arătat la doi ucenici, dintre cari unul era Cleopa, și cari mergeau către un sat, al cărui nume era Emmaus. După ce ei l-au recunoscut, se întoarseră cu grabă în Ierusalim pentru a vesti aceasta ucenicilor. Pe când povesteau cele ce se întâmplaseră pe cale, Isus s'a arătat ucenicilor săi, cari erau adunați, și le-a zis lor: «Pace vouă, eu sânt, nu vă tulburați». Li se părea că văd un duh, și erau cuprinși de spaimă și frică, dar în curând se asigură și recunoscă adevărul învierii (Luca XIV, 13; Marcu XVI, 12).

După întâile arătări, apostolii se retraseră în Galileea, unde Isus li s'a arătat din nou (Mat. XXVIII, 16; Ioan XXI, 1). S'au întors apoi în Ierusalim și Isus le recomandă să rămână acolo până la pogorârea Duhului Sfânt asupra lor. (Luca XXIV, 49; Fapte I, 12). Ei nu părăsiră cetatea decât pentru a merge după Isus până în Vitania pe muntele Olivilor, unde, ridicându-și mâinile sale, i a binecuvântat pe dânsii, înainte de a se înălța la cer.

Noi am adunat în această istorisire toate amănuntele date de către cei patru Evangheliști; le-am apropiat unele de altele, luând cuvintele în înțelesul lor strict. Și punem întrebarea, se găsesc oare, în aceste date amănunțite acele contraziceri, despre cari vorbesc cu atâta aplomb esgeții noștri moderni?

Există între evangheliști destule diferențe, încât să se vadă, că ei n'au putut nici să se înțeleagă, nici să se copieze unii pe alții. Dificultățile, pe cari le aduc înainte, în prima linie, istorisirile lor diferite, dovedesc că n'a avut loc, din parte-le, nici cea mai mică combinație. Cu cât raționaliștii exagerează mai mult aceste dificultăți, cu atât mai mult ne conving ei despre aceea, că evangheliștii au istorisit ceea ce știau, fără a se gândi la obiecțiunile ce ar putea cineva să le ridice; și când, în fața unui studiu serios și aprofundat aceste dificultăți dispar, atunci noi sântem mult mai întăriți în convingerea ce o avem: că ei au scris prin însuflarea Duhului adevărului.

Apostolii, convinși despre învierea din morți a lui Isus Hristos, au vestit pe față acest fapt măreț Evreilor, cari n'au fost în stare nici când să pună în fața mărturisirii lor, decât doar niște miserabile presupuneri. Însă aceste presupuneri sânt așa de puțin raționale, încât milioane dintre ei au adorat pe dumnezeescul Răstignit și L-au proclamat de Mesia făgăduit părinților lor. Națiunile idolatre au urmat exemplul lor, și lumea civilizată a devenit creștină.

Acest eveniment mare, care se razimă pe Isus Hristos cel înviat din morți, va fi veșnicul răspuns la nenumăratele invențiuni subtile ale necredinții.

Prelucrare de: *Minimus*.

ființă și de viață făcătoare și nedespărțitei Treimi, totdeauna acum și pururea și 'n vecii vecilor», și apoi cântând troparul: Hristos a înviat din morți...

Tot atunci, când începe preotul a cânta troparul învierii, încep și cei ce s'au suit cu puțin înaintea de aceasta în clopotniță, a trage toate clopotele și a toca un timp mai îndelungat ca de obicei.

Intrând nu mult după aceasta earăși-cu toții în biserică și continuând preotul actul învierii, precum și serviciul sfintei liturgii, după tipicul prescris, fiecare stă și ascultă cu mare atențiune și evlavie, ținând lumina aprinsă în mâni, până ce s'a încheiat serviciul dumnezeesc.

În multe părți atât din Bucovina, cât și din Banat, este datina ca după înviere, precum și în decursul acesteia, toți prietenii și cunoscuții care se întâlnesc pentru prima dată în ziua de Paști, să se sărute: bărbații cu bărbații, femeile cu femeile, feciorii cu feciorii, și fetele cu fetele.

În Transilvania, și anume pe valea Jiului, când cântă preotul și cântăreții în decursul învierii: «și unii pe alții se îmbrățișau»: atunci toți cei ce sânt de față se îmbrățișează și și dau unul altuia mâna.

În alte părți, tot din Transilvania, precum bunăoară în ținutul Făgărașului, sărutarea și

îmbrățișarea aceasta se consideră nu numai ca un semn de bucurie, ci totodată de pace, pe care și-o dau oamenii pășind în perechi dinaintea altarului și printr'însa se înlătură dușmănia dintre yecini.

În Banat această datină delicată înseamnă: iubire, frăție, uitarea oricărei supărări, ce ar fi existat mai înainte și asigurarea bunei înțelegeri în viitor chiar și dincolo de mormânt, și se reduce la înviere. Se zice adică, că cei ce se îmbrățișează și se sărută în ziua de Paști, se întâlnesc pe cealaltă lume. La poporul român aceasta este o credință tare...

Au sosit la Bibliotecă Arhidiecezană

Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Noutăți literare: povestiri, călătorii, cărți pentru copii, medicale, pedagogice, economice, povești; diverse biblioteci ca: Biblioteca pentru toți, Minervei, Căminul, Semănătorul, Scriitorii români, Steaua, Flacăra, Clipse de uitare, Scriitorii celebri, Foi volante, Pagini alese din scriitorii români. Biblioteca Universală

Insemnări

Castelul din Ciceu nu mai vorbește nimă-nui despre Petru Rareș, de aceea e lăsat pradă ignoranței și nesațiului omenesc.

«Ne puneam straștile (trăistiile) pe ferești, când pășcheam vitele pe lângă cetate», spun bătrânii de azi din copilăria lor. Azi mai sânt câteva resturi și un singur stâlp... cari mâne poate nu se vor mai zări.

Dușmanii noștri, ungurii, sub pedeapsă aspră oprise alterarea prin mână omenească a acelor relicvii. Într-o rază de 500 metri dela periferia cetății, nu era iertat să se apropie cineva cu gândul de-a face vre-o săpătură după peatră. De când e România mare, cei din Ciceu nu mai scot material pentru pietri de moară decât de sub zidurile Cetății, pentru că «acolo e pcheatra mai bună și nu trăbă să sapi mult».

Cei înțeleghători au intervenit la prefectură să înouiască opreliștea, dar nu li s'a dat nici o atenție.

Și dl I. D. Ștefănescu, în conferințele sale ținute la Sibiu, umbla după aplause ieftine zeflemisind pe preoți și învățători, pe tema alfabetismului în artă românească (deși aceștia au scăpat de pierire multe lucruri de valoare!); ce va zice acum de prefecturi?

Dr. Vasile Saftu

Despre încetarea din viață a protopopului și inspectorului general al clerului militar, **Dr. Vasile Saftu**, a cărui moarte timpurie am vestit-o în numărul precedent, eforia școalelor noastre din Brașov a dat următorul anunț:

Dr. Vasile Saftu, inspector general al clerului militar, protopop ortodox-român al tractului Brașov, paroh primar al bisericii sf. Nicolae din Brașov-Schei, președintele Eforiei școalelor centrale ort. române din Brașov, președintele comitetului parohial al bisericii sf. Nicolae din Brașov-Schei, membru al congresului național bisericesc, membru al sinodului arhiepiscopiei, membru al consistorului mitropolitan etc. etc., și-a dat nobilul său suflet în mâinile Creatorului astăzi la ora 3 jum. d. minea, după ce a fost împărțit cu sfintele taine. Moartea necrutătoare a rupt firul vieții celui mai neobosit și devotat sprijinitor al școalelor noastre, în etate de 59 de ani. Timp de un sfert de veac, între cele mai grele împrejurări de viață ale școalelor noastre, el le-a fost, în calitate de membru și președinte al Eforiei școlare, părintele lor cel mai bun. Despre această dureroasă pierdere încunostințăm pe toți prietenii școalelor noastre. Rămășițele pământești ale fericitului adormit vor fi ridicate din aula liceului ort. **Andrei Șaguna** și depuse spre veșnică odihnă în cimiterul bisericii sf. tului Nicolae, Duminecă în 9 April 1922, la ora 3 p. m. Brașov, în 6 April 1922. *Eforia școalelor centrale ortodoxe române din Brașov.*

Anunțuri funebre au mai publicat: Comitetul parohial al bisericii sf. Nicolae din Schei, Asociația corpului didactic primar gr.-or. din județul Brașov și familia decedatului.

La înmormântarea, în Dumineca Florilor, s'a întrunit la Brașov o mulțime imensă sosită din toate colțurile țării. În aula liceului nostru se începe la ora 3 d. a. prohodul, oficiat de Părintele Arhimadrit mitrofor **Dionisie** din Sinaia și de asesorul consistorial din Sibiu, **Dr. V. Bologa**, ca reprezentant al I. P. S. Sale Mitropolitului **Nicolae**, cu mare asistență preoțească.

Sânt prezenți, afară de membrii familiei, reprezentanții auto-îtărilor militare și civile, numeroși delegați ai așezămintelor culturale ș. a.

Terminându-se serviciul funebru, au luat cuvântul: Părintele **Georgescu** din partea clerului militar; directorul liceului **Dr. Iosif Blaga** în numele școalelor și al delegaților școlare, ear părintele **Aurel Nistor** ca reprezentant al Asociației clerului din Ardeal «**Andrei Șaguna**».

După aceasta, formându-se cortegiul, înaintea liceului și în fața sicriului a rostit o cuvântare colonelul **Todicescu** în numele armatei și al ministerului de război.

În cortegiul impunător au luat parte: Școalele noastre brașovene de toate categoriile în frunte cu steagul, reprezentanții școalelor săsești, orchestra Brașovului, Junii, delegații comunelor din protopopiat și ai diferitelor societăți, apoi preoțimea în odăjdii. După carul mortuar, înconjurat de membrii comitetului parohial al bisericii sf. Nicolae, veneau membrii familiei îndurerate, delegații clerului gr. cat., rom. catolic, evanghelic și izraelit, șefii administrației, ofițeri, profesori, învățători și alt public. A urmat apoi armată și muzica militară.

În sunetul clopotelor dela toate bisericile cortegiul sosește la biserică sf. Nicolae. Mormântul este pregătit în cavoul bisericii lângă sicriul lui **Constantin Popasu**.

Serviciul religios se începe în sfânta biserică. Cântările funebre înduioșătoare sânt executate de corul bine instruit al bisericii, condus de dl profesor **Oancea**. În biserică a vorbit trimisul I. P. S. Sale Mitropolitului nostru **Nicolae**, părintele **Dr. Vasile Bologa**, schițând mănoasa activitate a celui dispărut și suferințele lui purtate cu resignație pe vremea internării din memorabilul an 1916.

Au mai luat cuvântul părintele **Prisca** și directorul **Pricu**, — ear în cimiterul dl **Ștefan Popovici** și **Dr. Mihai Popovici**.

Ceremoniile s'au sfârșit la ora 7 seara, când sicriul regretatului **Dr. Vasile Saftu** a fost coborât în mormânt în sunetele focurilor de tun ale bateriei regimentului din Brașov.

Veșnică să-i fie pomenirea!

Preotul și vestirea evangheliei

— Cuvânt, la deschiderea conferenței preoțești de primăvară, rostit de părintele protopop din Deva **Dr. Ioan Dobre** —

(Fine)

Cât amar nu se desprinde din spusele celui înfocat patriot, pline de înțelegere a rostului pastoral, și ce dor de îndreptare se vede în ele.

Dar evoluția istorică nu admite salturi. A trebuit să se scurgă însă multă vreme, ca să pătrundă în urma strădaniei de generații, mai multă lumină atât dincolo cât și dincoace de creștele Carpaților, ce ne despărțeau până ieri alaltăieri.

A trebuit munca uriașă și talentul de îndrumător al marelui **Șaguna**, omul provedinței, — ca să se respire tot mai mult negura, ce în vălul neamului nostru ardelenesc. Fără preget și șovăire, conștii de țantele ce le urmărea cu multă înțelepciune, ca tinăr vicar, dă cele mai sănătoase îndrumări pentru preoții săi. Povățuindu-i cu canonul 58 ap., care demandă că «preotul neputând grijă de popor și neînvățându-l pe el, să se afurisească,» le dă îndrumări să desbare poporul dela deprinderi rele,

să facă educația religioasă a tineretului și adulților în frica lui Dumnezeu. Le recomandă blândea, cugetul curat și desinteresat în adunările bisericești, — față de poporeni dragoste și îndelungă răbdare. Ear altă dată, după unele dispoziții cu privire la exterior: să nu-și radă barba, — să nu caute cărciumele și să nu facă neguțatorie, — îndrumă pe preoți, ca în scopul misiunii lor să citească sf. scriptură și să știe de-a rostul catechismul «spre a fi în stare să cuvinteze poporului cu spor și cu folos și a-i putea arăta calea către fapte bune, spre care sfârșit se cuvine să aibă o viață neprihănită, purtare bună întru toate și în tot locul, ca cu o trambită binecuvântătoare să deștepte pe toți spre cucernicia cea adevărat creștină și spre frica lui Dumnezeu».

Astfel de sfaturi și mandate n'au rămas literă moartă, ele au mișcat preoțimea ori cât de slab pregătită prin școale, la o activitate mai intensă în economia Dumnezească și cultura poporului.

Din această scurtă reprivire istorică, on. frați în Hristos, un adevăr neîndoios rezultă și anume:

Ce mare înrăurire are preoțimea asupra luminării și deșteptării neamului. E clerul mai luminat, mai conștii de zelul său, lucrează cu devotament, — popoul se deșteaptă din amorțire și începe a-și lărgi orizontul de viață, înțelegând rostul său aici pe pământ. E atrofiată ori chiar stânsă pulsația vieții intelectuale și morale a preotului, ori n'are știința necesară, — atunci se usucă și vestejește toată vîlaga poporului, desfrăul și fărâdelegăa îi sapă mormântul, cum zice Domnul la profetul **Osea**: «Poporul meu se nimicește din lipsa de știință. Pentru că ai lăpădat știința și eu te voi lăpăda pe tine ca să nu preoțești mie».

O, dacă această cumpănită osândă ar rămânea cât de departe, de fiecare din noi!

Din multe răni sângerează frații și surorile noastre pe urma războiului, un vânt crud a coborât fulgi de nea peste cele mai gingașe flori ale sufletului, a vestejit iubirea dintre oameni s'a dus p'alocurea și cinstea cu modestia ei și au dreptatea, și a rămas stîrul interesului brutal, ura și răsbunarea, desfrăul și viclenia, și uitarea de Dumnezeu, dătătorul de bine al omului...

Cine să svante lacrimile pribegilor orfani, frângându-le coaja de pâine, și să alunge jalea sărmanelor văduve, și să înduioșeze inimile de peatră ale bogăților?

Cine să aprindă focul credinței în inimi, pregătindu-le spre slujirea lui Dumnezeu? Cine altul, decât preotul, purtătorul de lumină a razei lui Isus, în mijlocul rătăcirii, a durerii și suferinței.

Știi ce-i taina împărțirii? Așa trebuie să fie cuvântul tău, ce-l dai fiilor: cald, ca raza de soare, blând și mângăitor ca mielul lui Dumnezeu, sfânt ca însuș Isus, răcoritor ca

Dna Claudia Millian și Miorița. Cronică literară a «Adevărului literar» din 26 Martie a. c. dl C. Millian pare că ar trage la îndoială originalitatea *Mioriței*, fiindcă ar fi găsit «într'un *Almanach Chantant*, apărut la Paris la 1894 cu culegere de *Chansons Françaises* poezia *La petit brebis* «spune: Faptul că e publicată în 1894, nu poate fi o afirmațiune a existenței Sale recente, deci a *întrării sale în limba franceză după poezia Miorița*; criticii literari, cari au studiat poezia lui **V. Alexandri** ocupându-se de *Miorița*, au așezat-o în patrimoniul nostru național și au determinat-o (!) ca *isvorâtă din sursă (!)* populară (sic). E deci mai puțin admisibil, că *poetul român și-a luat pastorală lui (!) celebră* din literatura franțuzească. Cu un cuvânt: *Miorița* nu e populară, ci pastorală celebră a lui **Alexandri**, și acesta probabil a împrumutat-o din franțuzește!

Pentru ceice se interesează de atari chestiuni voiu aminti și eu câteva momente, pentru a dovedi, că *Miorița*, capodopera e de origine românească, creație a poporului, și încă foarte veche. «Fabula» e populară, toate elementele ei o dovedesc; locul unde s'a petrecut sânt munții din jurul *Oituzului*. **Ungureanu** e mocan din *Treiscaune*, cel care ca și cei de pe *Țara Bârsei* au oi bărsane. Acolo știu această poezie

bătrâni albiți de zile și cari nu știu o boabă să cetească. Poftiți la acești bătrâni să vi-o cante curgându-le șiroaie de lacrimi pe obraz, cum mi s'a dat ocazie să văd în *Covasna* în 1914 vara. Și melodia e a ținutului, fiindcă în *Ardeal* (vorbec de necunoscând *Ardeal*, celelalte ținuturi decât din lectură) fiecare ținut își are caracteristica sa în muzică; jalea tăcută, înfundată, pe care să nu ți-o știe toată lumea a celor de pe *Țara Bârsei* și din *Treiscaune*, nu e aceeaș cu a *Olteanului*, care strigă sfâșietor, sau cu a *Târnaveanului*, care și-o exprimă mai primitiv, nici cu *Mărgineanului* mai liber sub ochii căruia tresaltă priveliștea întregului *Ardeal*, nici cu a vecinic revoltărilor dintre *Secașe*, ori cu sfredelitoarea jale, ce te împinteriează la joc a celor de pe *Murăș* ori cu cea răsunătoare și horitoare a *Moșilor*.

Și melodia *Mioriței* curge monton, înăbușit, lin și dulce, și totuș sfârșietor prin faptul că-ți învâluie simțemințele de durere și nu te lasă să le exprimi. Și melodia *Mioriței*, având caracteristică muzicii ținutului, se deosebește foarte mult de melodile românești de azi. Și e explicabilă această haină arhaică. *Miorița* e un cântec bătrânesc, față de care țaranul are un cult: nu-i iertat să-i schimbi textul nici melodia; pe aceeași melodie nu-ți va admite să-i cânti altă

baladă, și nici să faci modificări în însăși metoda, că îndată-ți taie cântecul vre-un bătrân de te bagi în pământ de rușine. La noi în *Ardeal* nu se fac poeziile și nici melodiile țigani nici nu-i lăsăm să ni le cante măcar între noi.

Toate acestea dovedesc de ajuns, că *Miorița* e cel puțin cu câteva sute de ani mai veche ca **V. Alexandri**, și că nu e *celebra pastorală* a acestuia.

Că a intrat în franțuzește, iarăși nu trebuie să ne mire, când e știut că însuș **Alexandri** și-a tradus colecția de poezii populare în franțuzește și a publicat-o pare-mi-se în 1852. *La petit brebis* n'a putut fi prelucrată deci după traducerea lui **Alexandri** sau chiar după originalul românesc?

Gh. Maior

Vorbe înțelepte

Tu cela ce în ceasul nașterii tale plângeai, iar prietenii casei se bucurau și râdeau, nevoiește-te să te bucuri și să râzi și tu când ei vor plânge văzându-te că mori.

Glumește cu cei ce-ți sânt de o potrivă, ca să nu ți se pară greu, de-ți vor întoarce glumă pentru glumă.

roua ce picură în potirile uscate de arșiță a floarei, așa să răcorească cuvântul tău clocotul asurzitor al păcatului, să stoarcă părerea de rău din inima cuprinsă de desfrâu a păcătoasei, născând în suflete: simțiri nouă de dreptate și iubire creștină, așadar o viață nouă, mai bună și ideală demnă de făptura lui Dumnezeu. Atunci și numai atunci ai slujit cu vrednicie lui Hristos jertfindu-i inima ta curată și neprihănită; — altfel ai spus vorbe poate frumoase, dar fără nici un răsunet, sămânță seacă ce n'aduce rod.

Datu-ți-ai tu, frate în Hristos, ucenicul celui crucificat pe Golgota seama: Ce putere stă în predica ta?

Tu ai puterea să deschizi earăși porțile celui, pe care necredincioșii și viclenii, ce-și văd de plăcerile lor, vor să le țină ferecate. În căsuța cu păreți goi și afumați, unde plânge durerea și suferința, sânt gemetele unui bolnav care cheamă ajutor. Du-i mângăierea lui Hristos mila Lui, sprijinul Lui și nădejdea însănătoșirii. Și aleargă după oia răătăcită, luminează-o întărește-i credința dreaptă, și n'o lăsa până n'o aduci asemenea păstorului bun în staulul lui Isus.

Meditat-ai în lungile sări, cugetând la apostolatul ce s'a ți dat, că tu ai să urmezi neîntrerupt lui Hristos? Și ce însemnează a fi pe urmele lui Hristos? Să aibi pururea în inima ta icoana Lui, bunătatea, mila, curățenia vieții, adevărul și dreptatea. — și să le treci în fapte...

Dacă cuvântul tău, sfatul tău, nu se va potrivi cu faptele, zadarnică fi-e truda. La orice acțiune întreabă-te: Nu cumva porcede din intenții egoiste, ori meschine? Ți ar binecuvânta Hristos fapta ta, ori nu? — Și apoi să lucrezi.

Căci aceasta e legătura tainică între tine și Mântuitorul.

Decumva însă în daraverile tale cu lumea nu ai gândurile curate creștine nu arăți dragostea și frica de Dumnezeu, fața ta se aprinde spre mânie și stai gata de răsunare, urând pe deaproapele tău, ori judecându-te cu el, — atunci toată predica ta, fie țesută din vorbe cât de frumoase, — nu e alta decât masca ce acopere o față de fariseu.

În astfel de caz e preferabil o slujbă curată, cu rugăciuni și cântări, — decât o predică nesinceră, în care minți Ziditorului vieții și oamenilor ce te ascultă fără a te crede.

Acolo însă, unde Isus e în inima predicatorului, roadele bune pentru turma sa nu vor întârzia.

Căutați deci ca nimeni să nu neglige vestirea sfintei evanghelii; cercați scripturile, zice Isus, că acelea vorbesc despre mine.

Să nu fie zi, fraților, în care să nu ne umplem inimile noastre de înțelepciunea lui Dumnezeu și să nu gustăm din roadele dulci ale pomului creștinătății. Biblia să fie lectura noastră ziua și noaptea, — și alături de ea o bună colecție de cuvântări bisericesti, adăpându-vă din aceste izvoare, amvoanele vor da glas. Atunci vestirea evangheliei va cuceri fără zăbovire, purcezend din buze și inimi curate de preoți, pe toți cei ce se află în întunec și umbra morții, redându-i lui Hristos, izvorul binelui și fericirii curate a omenimii.

Dela Consistorul nostru

Consistorul arhidiecezan a ținut în 8 l. c. sub prezidiul I. P. S. Sale arhiepiscopului și mitropolitului Nicolae ședință plenară. S'au rezolvat mai multe chestiuni importante, dintre cari amintim următoarele:

Înainte de a se intra în ordinea de zi, I. P. S. Sa a adus la cunoștința membrilor, trecerea din această viață a lor 2 frunțași ai bisericii și neamului nostru, Pantaleon Lucuța și Dr. Vasile Saftu, ambii foști asesori onorari consistoriali. În cuvinte alese îi parentează.

Consistorul și-a exprimat condolența prin ridicare.

Trecându-se la rezolvirea obiectelor curente, s'a citit raportul general al consistorului despre activitatea sa dela ultima sesiune sinodală până acuma. S'a decis a se înainta Sinodului arhidiecezan.

S'a numit protopresbiter al tractului Sibului și paroh al bisericii catedrale profesorul dela liceul Gheorghe Lazar, *Trandafir Scorobef*.

În postul de secretar consistorial s'a instituit preotul *Virgil Nistor*.

Ca exactor consistorial s'a angajat preotul *Patriciu Marcu*.

Bibliotecar arhidiecezan și custode al muzeului bisericesc s'a ales prof. sem. în retragere *Demetriu Comșa*.

S'au luat dispozițiunile de lipsă pentru alegerea de protopresbiter al nou înființatului tract al Oituzului, numindu-se comisar pentru conducerea alegerii asesorul *Lazar Triteanu*.

S'a numit administrator protopopesic al tractului Brașov, devenit vacant prin răposarea protopresbiterului Dr. Vasile Saftu, protopopul Branului Ioan *Hamzea*, și s'a dispus a se face de urgență pregătirile necesare în scopul întregirii tractului.

S'a decis înființarea în centrul mitropoliei noastre a unei *fabrice de luminări de ceară* curată, pentru trebuințele bisericilor noastre, — și s'au mai pertractat alte chestiuni interne.

Indreptarea bisericii

Pentru liniștea și indreptarea bisericii naționale bulgare, s'a ținut în Sofia, încă înainte cu câteva săptămâni, un congres bisericesc național. Cu acel prilej primul ministru, Stambuliski, a ținut o cuvântare instructivă și lămuritoare.

«Vați adunat — a spus el — să reformați biserica. Trebuie ca ea să se reformeze, pentru ca la rândul ei să vindece poporul bolnav. Trebuie să scoatem pe bulgari din tavernele afumate și să-i ducem la biserică. Cum ducem copiii cu sila la școală, tot așa trebuie să facem cu această nație bolnavă».

În cuvântarea sa, Stambuliski, a enunțat și chestiunile, care aveau să fie discutate de congres. Cele mai de seamă dintre ele au fost următoarele:

1. Clerul bulgar trebuie să aibă înrăurire asupra întregii vieți sociale, luând pildă dela clerul occidental. Trebuie pornită o acțiune socială a clerului.

2. Organizarea luptei împotriva bolșevismului și a mizeriei morale.

3. Organizarea luptei împotriva alcoolismului.

4. Educația religioasă merită o deosebită atențiune. Ceremoniile religioase trebuie să fie mai atrăgătoare pentru popor. Prin coruri, conferințe etc. s'ar putea ajunge la aceasta.

2. Preoții să fie în satele lor pionierii civilizației. Casa lor să fie pildă de curățenie, de ordine și de bună gospodărie.

6. Episcopii să străbată mai des eparhiile; «E de ajuns — a spus Stambuliski — ca episcopul să viziteze în fiecare sat una sau două familii, să le sfătuiască, să le îndrumeze spre bine, vorbele lui, ca și poruncile regelui, vor umbla din gură în gură. De ce nu călătoresc episcopii noștri? N'au mijloace de transport? Li le vom da».

O minune de artă creștină

Un ceasornicar din Saint-André, capitala districtului Evreux, din Franța, a construit un monumental ceasornic și o adevărată minune de artă mecanică, în care ideea dominantă e pur creștină.

Acest ceasornic care are o înălțime de 1,80 m. întrece, prin ingeniositatea mecanismului său, pe cel dela catedrala din Strassburg, care era până acum cel mai renumit din întreaga lume.

El a fost lucrat în timp de 12 ani.

Dispozițiunea lui este aceasta:

În partea de jos e făcută bolta cerească presărată cu constelațiunile mai însemnate, din care nu lipsește, bine înțeles, soarele. În jurul soarelui se învârteste pământul, arătând cele 12 luni ale anului și semnele zodiilor. În jurul pământului se învârteste luna în timp de 28 de zile și străbătând cele 4 faze ale ei. Pe un cărucior deasupra stă în fiecare zi câte o divinitate, care închipuiește una din cele 7 zile ale săptămânii, ear pe cadran e așezată o statueta, care înfățișează moartea și ține în mână două clopote, care anunță orele. Patru chipuri omenești, simbolizând cele patru vârste ale vieții omenești, bat sferturile de oră dela 7 dimineața până la 7 seara, însemnând prin nearătarea lor în timpul opții că dorm. Într-o deschizătură de pe planul

superior se află Isus Hristos încunjurat de 13 apostoli. La amiazi, după ce una din cele patru figuri, un bătrân bate sferturile, fiecare din cei 12 apostoli trece pe dinaintea bătrânului, îl salută și lovește odată în clopot. Al 13-lea apostol Iuda, trece fără a saluta, ci întoarce capul și nu bate clopotul.

Bătrânul binecuvintează pe fiecare din cei 12 apostoli, dar pe Iuda nu. După ce s'a terminat scena cu defilarea apostolilor, un cocoș se arată pe campanila ceasornicului, bate din aripi și cântă de 3 ori «cucurigu».

La fiecare amiazi, mulțime de lume așteaptă cu nerăbdare să privească defilarea apostolilor și pleacă adânc mișcată și cu cuvinte de admirațiune și binecuvântare pe buze pentru îngelosul și piosul ceasornicar, care a dăruit lumii această nouă minune de artă creștină.

Convocare

Membrii filialei Sibiu ai societății Crucea Roșie sânt rugați a lua parte la adunarea ordinară, convocată conform art. 26 din statute. Adunarea va avea loc la Dumineca Tomii 23 April a. c. ora 4 p. m. în sala de ședință a Asociațiunii.

La ordinea zilei:

1. Deschiderea adunării.
2. Darea de seamă a comitetului asupra activității.
3. Raportul casierului despre gestiunea anului și prezentarea bugetului ordinar și extraordinar.
4. Raportul comisiunii de cenzori.
5. Eventuale propuneri și discutarea lor.

Sibiu, la 10 April 1922.

Prezidenta filialei Sibiu
Catinca A. Barseanu

Din activitatea meseriașilor

Ședința literară a treia a Reuniunii meseriașilor români din Sibiu din anul curent, s'a ținut Joi, în 30 Martie, fiind cercetată de număr public: intelectuali, dame și meseriași. Constatăm cu bucurie că la aceste ședințe literare asistă un număr tot mai însemnat de intelectuali, căutând prin aceasta a încuraja pe meseriași noștri sibieni în pornirile lor bune și românești.

Ședința a fost condusă de prezidentul Reuniunii, dl *George Poponea*, care bineventând pe cei prezenți și mulțămindu-le pentru deosebitul interes ce l poartă Reuniunii, deschide a treia ședință la ora 8 seara. În cuvinte potrivite parentează activitatea fostului membru în comitet Zaharie Aron, decedat în 27 Martie, care timp de peste 30 ani a fost zelos, îndrumător și cald sprijinitor al tuturor lucrărilor întreprinse de Reuniune. După aceea invită coristele și coriștii să cerceteze regulat probele de cant în vederea concertului ce-l va da Reuniunea la Dumineca Tomii.

Secretarul Reuniunii, dl Șt. Duca cetește protocoalele ședințelor comitetului din Martie 1922. Au urmat apoi mai multe recitări deplin izbutite, după care dl *Dr. Lazar Popovici*, inspector sanitar în Sibiu și-a continuat conferința începută în a doua ședință literară, din Februar. A vorbit pe larg și pe înțelesul tuturor despre «Originea ocrotirilor sociale». Conferința dlui doctor Popovici a fost ascultată cu un viu interes și răsplătit la sfârșit cu lungi aplause.

Punctul ultim l-a avut dl Maximilian Dopp, mașinist-tipograf în tip. arhidiecezei, prin executarea unei doine frumoase din flaută.

A urmat apoi sortarea celor 15 cărțile folosite între participanți prin loteria Reuniunii, în care timp cu pălăria «Dumnezeu vede» s'a adunat suma de lei 124. —

La ora 10 s'a încheiat ședința literară, exprimându-i-se conferențiarului mulțămirea membrilor Reuniunii pentru dragostea arătată prin ținerea conferențelor instructive, ear publicul a fost invitat a participa la a 4-a ședință, care se va ține în ultima Joi din April n. a. c.

Rap.

Stirile zilei

Hristos a înviat! Dorim tuturor cititorilor noștri să petreacă Sfintele Sărbători în pace și mulțumire.

*

Numărul viitor al ziarului nostru apare joi, după Sfintele Sărbători ale Învierii Domnului.

Predică în catedrală. În Dumineca Floriilor a ținut o frumoasă predică în catedrala Mitropoliei preotul militar, Ioan Dăncilă.

Corpurile legiuitoare au luat vacanță Miercuri în 12 April 1922.

Noul proiect al chirilor. Contractele de locuințe se prelungesc până la 23 Aprilie 1922. Chiriile caselor de locuit se sporesc la trei ori chiria din 1916. Chiriile prăvăliilor se vor spori la de cinci ori chiria din 1916. Toate aceste sporuri se socotesc dela 23 Aprilie 1922 st. v. (6 Mai). Se exceptează dela prelungirea contractelor localurile de petrecere, adică: varieteurile, balurile, teatrele, cinematografele etc. precum și băncile, hotelurile și cluburile care rămân la libera tranșă. Se vor putea muta în casele lor numai proprietarii dinaintea de 1918 și anume acei cari posedă un singur imobil, cu condițiunea de a da casa chiriei ce urmează să fie evacuat. Nu vor putea fi evacuați sub nici un motiv: Ziariști profesioniști, militarii, vădulele și orfanii de război, funcționarii publici, pensionarii și lucrătorii asigurați la Casa ocrotirilor sociale. Toate dispozițiunile cari se găsesc în vigoare și care nu sânt cuprinse în noua lege cad în regimul dreptului comun. Aceasta lege urmează a fi aplicată în vechiul regat și toate provinciile alipite. Cel ce primește sau dă sub orice formă chirie mai mare decât cea stabilită prin legea de față, se pedepsește cu amendă reprezentând de 10 ori chiria. Diferențele se judecă de instanțele judecătorești ordinare, fără drept de opoziție.

Moarte năpraznică. Citim în Libertatea: Preotul ort. rom. **Ioan Botean** din Biniținți (tracul Orăștie), a fost Luni în 3 April la conferința preoțească convocată pe această zi la Orăștie. După amiază a luat parte la mărturisirea preoților. Seara pe la ora 7 a plecat spre casă cu trăsura. Când a fost la punctul unde drumul trece peste calea ferată, n'a băgat de seamă că o locomotivă (locomotiva Cugirului care în fiecare sără merge acasă la Simeria de odihnește și se alimentează cu ce-i trebuie pe mâne-zi), venea dinspre Sibot. Trăsura preotului nu trecuse de pe linie, când mașina a sosit, și izbind partea napoia trăsorii, a tras napoi și pe bătrânul preot lovindu-l așa de nenorocit în cap, că l-a omorât pe loc! Calul a scăpat cu hamurile rupte pe el și a fugit acasă; cei ai casei au văzut că-i rău, au venit și au aflat pe preotul trăgând de moarte, trăsura risipită în toate părțile, toată zdrob. Joi în 6 April a fost înmormântat în satul pe care la păstorit vreme de 57 de ani. Era în vârstă de 78 de ani. Dumnezeu să-l odihnească în pace.

Partidul legitimist maghiar din Budapesta proclamă de «rege» al Ungariei pe fiul cel mai mare al răposatului Carol de Habsburg, pe **Otto**, care ar fi să fie Otto al II-lea. Ziarele ungurești, care au publicat comunicatul legitimistilor despre noul «rege» se zice că au fost confiscate de procurorul general din Budapesta. Asupra acestor sbuciumări poate vor avea ceva de observat și vecinii Ungariei și aliații lor. — Din Viena se anunță, că în fruntea acțiunii pentru întronarea micului prinț Otto se află binecunoscuții conți Apponyi și Andrássy, susținuți de primatul Ungariei, cardinalul Csernoch, și de clerul romano-catolic.

Interzis. Monitorul Oficial publică decisiunea serviciului sanitar care oprește întrebuintarea serului antituberculos prezentat de Dr. I. Puțoreanu, deoarece experiențele controlate oficial au aflat că serul acesta este ineficace și uneori vătămător.

Documentele dela Moscova. În ședința camerei dl N. Iorga a cerut să se intervie la Genova, ca să ni se înapoieze documentele prețioase, aparținând Academiei Române, documente care sânt rătăcite la Moscova.

Ex-împărăteasa Zitta a obținut din partea consiliului ambasadurilor permisiunea de a părăsi Madeira, și de a-și alege reședința într-o altă țară europeană, — afară de Ungaria.

Conscrierea invalizilor și urmașilor înaintea războiului mondial. Invalizii (grade inferioare) din timpul înaintea războiului mondial, vădulele și orfanii (fără considerație ca de prezent primesc pensii sau nu), mai departe toți invalizii de război grade inferioare, vădule și orfanii, cari până acum n'au optat pentru cetățenia română și cărora fosta Liquidatură de pensii în Sibiu sau biroul de pensii al Com. VII. ter. a mandat o pensie sau un ajutor, au să se prezinte cel mai târziu până la 15 April a. c. dela ora 8—12 l. a. la subsemnatul consiliu orășnesc Sibiu, (Strada Mitropoliei No. 4 Et. I. Ușa. 42) **Consiliu orășnesc.**

Congresul profesorilor de gimnastică ce fusese convocat la Sibiu, pentru zilele de 9—11 April, a trebuit să fie amânat, deoarece dl ministru Dr. C. Anghelescu, care avea să-l prezideze, nu poate veni în acele zile. Congresul se ține în luna Iunie a. c. — ziua se va anunța la timp.

Din Săcele. Ni se scrie: Duminecă în 26 Martie a. c. grupul religios al preoților din Săcele a servit în sobor în biserica din comuna Purcăreni în fața unei mari mulțimi de credincioși, cari cu evlavie au ascultat atât serviciul oficial, cât și predica rostită de păr. O. Simțion. La sfârșitul serviciului păr. Zenovie Popovici mulțumind celor de față, le pune la inimă ca să țină cu sfințenie la sf. biserică și legea strămoșască, cultivând frumoasele virtuți creștinești: credința și dragostea. Tot cu această ocazie s'au și mărturisit preoții grupului nostru.

Recrutările se fac în Sibiu în 23—25 April 1922, în clădirea consiliului comunal, strada Mitropoliei 2.

Biserica jăfuită în părțile Beiușului. Ziarul Beiușul raportează: Cândva o știre ca aceasta era senzație care provoca revoltă adâncă în sufletele tuturor credincioșilor. Azi? O profanare atât de sălbatică a casei lui Dumnezeu a ajuns să fie un lucru aproape de toate zilele. Războiul pe lângă multe rele ce le-a adus asupra omenirii, i-a corupt sentimentele în așa măsură, că în năzuința de a duce o viață ușoară, fără griji și fără trudă, unii rătăciți nu cruță nici chiar bisericile, acele locuri sfinte unde părinții noștri intrau stăpâniți de nădejde, sfială și încredere în Dumnezeu! Azi, acest respect față de această biserică, în multe inimi nu se mai poate afla, și de aceea auzim adese că una sau alta dintre biserică a fost jăfuită de răufăcători. Și avem tristul prilej a publica un caz nou ce s'a întâmplat în biserica din Ș. Petreasa. Anume: Înainte cu vre-o câteva zile un hoț și profanator de cele sfinte, forțând ușa s'a introdus în mod mișelesc în sf. biserică din numita comună. Ajuns în lăuntru spre a-și însuși mășarițe și ștergere — care singure reprezentau pentru el o valoare oarecare — a desbrăcat prestolul și proscomidierul aruncând pe jos evanghelia, crucea și toate obiectele sfinte astfel; că în Dumineca a III-a din post — când s'a descoperit jaful — preotul locului numai sfînșind din nou interiorul bisericii și obiectele sfinte și făcând molitva profanării a putut săvârși sf. liturghie la sfârșitul căreia toți creștinii s'au rugat ca pe acel profanator, Dumnezeu să-l descopere. Și rugăciunea celor credincioși și-a avut efectul dorit căci hoțul a fost descoperit, — în persoana unui vagabund Gheorghe Roștaș din Oradea mare stabilit prin părțile Beiușului, — pe când săvârșea alte hoții în Beiuș. Prins de jandarmi numitul păcătos a recunoscut, pe lângă alte furturi, și jăfuirea până acum alor 13 biserici, între care și cea din Ș. Petreasa.

Convocare. Membrii subsecției învățătoresci din plasa Sighișoara (Târnava-Mare) se convoacă la Adunarea ordinară de primăvară, ce se va ține în comuna Saeș, Sâmbătă, în 6 Mai 1922 (ziua Sft. Gheorghe), în edificiul școlii primare la ora 8. Program: Participarea la serviciul divin și invocarea Duhului Sft. Deschiderea ședinței și apelul nominal. Incasarea taxei de membru al asociației generale pro 1920—21—22. Incasarea sumei de 22 Lei pentru acoperirea cheltuielilor congresuale, Disertație din economie, de Ioan Oltean, inv. Laslea-Mare și Constantin Dopp, inv. Hoghilag, Prelegere practică «Frângerile zecimale», cl. IV—V, predată de Gheorghe Lupșa, inv. Noul-Sătesc, și Aurel Vlăduț, inv. Mălâncrav, Propuneri. **Pompei E. Constantin**, președinte. **Constantin Dopp**, secretar s.

AVIZ. Am onoare a aduce la cunoștința On. Public din loc și jur, că am deschis din nou **Restaurantul „Carpații”**, depe promenada **Bulevard (Bretter)**. Se pot căpăta cele mai bune mâncări și beuturi, cu prețuri moderate. Muzică de primul rang. **Ioan Al. Hansu**, restaurator.

Nr. 123/922

(59) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. II-a **Ocnole Murășului** (M. Uioara) din protopopiatul Turda, se publică concurs cu termen de 30 zile dela întâia inserare în Telegraful Român.

Emolumentele sânt cele sistemisate de Ministerul cultelor, conform cualificațiunii și anilor de serviciu.

Concurenții își vor înainta cererile concursuale instruite în ordine subsemnatului oficiu protopopesc, și se vor prezenta cu prealabila aprobare a noastră la biserică spre a cânta, celebra și a lua contact cu poporul.

Turda, 20 Martie 1922.

Oficiul protopopesc în înțelegere cu comitetul parohial.

Jovian Murășianu
protopop.

Regia Monopolurilor Statului. Direcțiunea Regională Cluj. Serviciul Vânzării. Nr. 09309.

(60) 1—1

Publicațiune

Se aduce la cunoștință deținătorilor hârtiei pentru țigarete sau tuburi neprovenite din fabricile regiei, cari au făcut declarațiunea cerută la termenele fixate, ca ultimul teren ce li s'a acordat pentru desfacerea acestor produse este până la **1 Iunie 1922**, cu obligațiunea, că la 1 Aprilie, 1 Maiu și 1 Iunie 1922 să facă câte o declarațiune la depozitul de vânzarea tutunului în al cărei raion cad, despre cantitățile de hârtie și tuburi vândute în luna precedentă și cele rămase nevândute la finele fie cărei luni.

După 1 Iunie 1922 ultimul termen acordat, vânzarea hârtiei de țigarete și a tuburilor streine ori indigene provăzute cu timbru de control R. M. S. este oprită cu desăvârșire, iar acei care și după acest termen vor fi dovediți că mai pun în vânzare astfel de produse vor fi socotiți drept contravenienți la Legea pentru administrarea și exploatarea Monopolurilor Statului și pedepsiți conform penalităților prevăzute de această lege pe lângă confiscarea mărfurilor.

La fel vor fi pedepsiți și li se va confiscă marfa aceloră despre cari se va dovedi, că au introdus în țară după aceasta dată noi cantități de cărțile sau tuburi sau le-au fabricat în țară în mod clandestin. —

Spectacole în Sibiu

În cinematografele **Apollo** și **Urania** se dau de sărbătorile Paștilor, în 16 și 17 April a. c., câte trei reprezentații, și adevă: la ora 5, 7, și 9 seara, cu filme interesante și instructive. La **Apollo** se reprezintă un mare film indic în 6 acte. În pregătire piesa: **Trandafirul alb**. Direcțiunile teatrelor urează onorațiilor vizitatori sărbători bune și fericite.

Cum se vindecă Reumatismu și Gutta

este o broșură foarte interesantă și instructivă. Acolo veți găsi arătat pe larg toate boalele cum ar fi: reumatismul, gutta, artrita, durerile de șale, durerile de picioare, migrena, dureri de cap, nevralgii, gravelă urică, boli de piele, etc. etc. precum și modal lor de vindecare. Această broșurică se trimite la cerere, în mod gratuit, însă numai câteva zile. Deci vă sfătuim în interesul Dv. să cereți chiar astăzi această broșurică, prin o carte postală adresată la

FARMACIA VOREL din Piatra-N. Moldova

Catalogul

cărților și imprimatelor (blanchetelor) din editura și depozitul

Librăriei arhidiecezane

cuprinzând un număr foarte considerabil de cărți bune și folositoare, grupate în XXV de titluri, precum și specificarea de blanchete în afaceri bisericesti, școlare și episcopice pentru oficiile protopresbiterale și parohiale, asemenea și pentru direcțiunile liceelor și școalelor primare, a apărut și s'a trimis tuturor oficiilor protopresbiterale.

Se mai află în depozit portretele MM. LL. regele Ferdinand I și regina Maria, a arhiepiscopului-mitropolit Andrei baron de Șaguna, Miron Romanul și Ioan Mețianu, și a marelui mecenat Emanuil Gozdu, precum și diferite icoane.

Se pot comanda la Librăria arhidiecezană și odoare și odăjdii bisericesti, cu prețurile cele mai reduse.

Se publică separat broșurile de la 62 «Bibliotecă» ce se află în depozit.

Comandele se execută mai avantajos prin rambursare.

Se primesc comenzi și pentru cărți cari nu se cuprind în catalog, procurându-se cu posibilă grabă.

Librăria primește comenzi și pentru procurarea de sigile și ștampile.

Prețul catalogului: 2 lei, ear porto postal 50 bani.

La Librăria Arhidiecezană în Sibiu se află de vânzare

Registre de tot felul

◆ legate și broșate ◆

pentru parohii, bănci, oficii și particulari cu

— prețuri moderate —

Biblioteca Universală

una dintre cele mai de seamă Biblioteci apărute până acum la noi

Nr. 1 apărut 33 ◆ Prețul unui Nr. 1 Leu

Lumea copiilor

revistă săptămânală pentru copii, bine redactată, cu ilustrațiuni colorate și instructive

— Prețul unui Nr. 2 Lei —

La Librăria arhidiecezană se află de vânzare:

Istoria bisericească a rom. ardeleni

de

Dr. Ioan Lupaș,

profesor universitar și membru al Acad. române

La Librăria Arhidiecezană din Sibiu se află de vânzare următoarele

Tipărituri

Pentru școalele secundare:

Ziarul de casă.

Ziare de clasă pentru licee și civile, comerciale.

Coale pentru registrele de exhibite.

Tipărituri pentru bugetele școlare.

Procese verbale la examenele particulare.

Tipărituri pentru inventarele localelor școlare.

Bilet de informație la însușări pt. fiecare elev

Bilet de admoniarea elevilor.

Pentru școalele primare:

Registre pentru absenții și clasificții.

Matricole școlare.

Redactor responsabil: Dr. George Proca.

La Librăria Arhidiecezană în Sibiu, se află de vânzare

Noul Testament

(cu litere cirile)

de

Andrei baron de Șaguna

Prețul: crudo Lei 2—, broșat Lei 4—, plus porto postal Lei 2—.

In editura Comisiunii administrative a tipografiei arhidiecezane a apărut:

Istoria desrobirii religioase a românilor din Ardeal

în secolul XVIII

de

Silviu Dragomir,

profesor universitar, membru al Academiei Române.

Vol. I.

Cu 150 documente anexate.

Prețul 20 Lei.

„FRĂȚIETATEA”,

:: institut de credit și economii, societate pe acții în Sadu ::

Convocare

Domnii acționari ai institutului de credit și economii «FRĂȚIETATEA», societate pe acții, sânt invitați prin aceasta la

a XIV-a adunare generală ordinară,

ce se va ținea în Sadu, în casele institutului, în 20 April 1922 la 1 oră p. m. cu următoarea

Ordine de zi:

1. Raportul direcțiunii și al comitetului de supraveghere și darea absolutului pe anul expirat 1921.
2. Propunerea direcțiunii și decideră asupra împărțirii profitului curat.
3. Alegerea unui membru în direcțiune în locul celui demisionat.
4. Alegerea unui membru în comitetul de supraveghere în locul celui demisionat.
5. Satorirea marcelor de prezență pentru anul curent.

Sadu, la 3 April 1922.

Direcțiunea

Domnii acționari cari doresc a lua parte la adunare în persoană sau prin plenipotențiați sânt poștiți, conform §-ului 26 din statute, a-și depune acțiunile și documentele de plenipotențiere cu o zi înainte de adunarea generală la cassa institutului nostru.

Activa		Bilanțul general la 31 Decemvrie 1921		Pasiva	
	Lei b.				Lei b.
Cassa în numărar	6,049.93	Capital social		12,500.—	
Cambii	63,799.—	Fond de rezervă		4,746.20	
Obl. intabulate	8,780.—	Depuneri spre fructificare		181,264.93	
Obl. neintabulate	52,314.20	Dividendă neridicată		766.50	
Depuneri proprii:		Fond cultural		216.94	
Albina	33,239.—	Profit transpus	1,000.—		
Chrissoveloni	1,215.—	Profit curat	3,049.86	4,049.86	
Realități:					
Casele proprii	5,000.—				
Mașini, mobilier etc.	14,811.81				
Efecte	18,335.55				
	203,544.49				203,544.49

Cheltueli		Profit și Perdere cu 31 Decemvrie 1921		Venite	
	Lei b.				Lei b.
Interese după depuneri	5,748.99	Interese dela cambii		3,609.65	
Contribuție	2,608.24	Interese dela obl. intabulate		700.90	
Salarii	1,600.—	Interese dela obl. neintab.		2,438.40	
Marce de prezență	160.—	Interese după depuneri proprii		1,423.69	
Spese procesuale	426.49	Provizțiuni		988.35	
Spese	72.55	Competință de scris		416.15	
Profit transpus	1,000.—	Interese după efecte		1,169.75	
Profit curat	3,049.86	Venit la mărfuri		2,919.24	
	14,666.13	Profit transpus		1,000.—	
					14,666.13

Sadu, la 31 Decemvrie 1921.

DIRECȚIUNEA:

Dimitrie Bunea m. p.,
prezident.

Emilian Crăciun m. p.,
cassar.

Ioan Popica m. p.,
contabil.

Ioan Căndea m. p.

Ioan Pascu m. p.

Subsemnatul comitet de supraveghere am examinat conturile prezente și le-am aflat în consonanță cu registrele principale și auxiliare ale societății, purtate în bună regulă.

Sadu, la 3 April 1922.

Ioan Marin m. p.

Dumitru Popica m. p.

Dumitru Savoia m. p.

(57) 1—1

Editura și tiparul tipografiei arhidiecezane.